

AO ZAŠTITNIK AMERIČKE POMORSKE BAŠTINE UTEMELJENE NA VJEŠTINAMA NJегоVIH PREDAKA

ATVORENIKE UČIM NONOTA S BRAČA

Betina

Michael Vlahovich u Betini: Moji su u Ameriku došli prije sto godina i donijeli sa sobom sve pomorsko znanje

Vratit ću vam se opet

●● U mjesec i pol dana boravka u Hrvatskoj koji je organiziralo Društvo hrvatsko-američkog prijateljstva, a financiralo Ministarstvo vanjskih poslova, Mike Vlahovich imao je niz predavanja: studentima na Rochester Institute of technology u Zagrebu, na Fakultetu strojarstva i brodogradnje, u Jedriličarskom klubu "Dobro more" u Zagrebu, na skupu Maritimna baština u Betini, slijedi Komiža i Rota palagruzona s dva predavanja i radionicom obnove leuta, govorio je i u Društvu hrvatsko-američkog prijateljstva i - što je vrlo zanimljivo - obavio razgovore u Ministarstvu pravosuđa o mogućnosti angažiranja zatvorenika na projektima zaštite maritimne baštine. Sjeme je posijano i Mike Vlahovich angažmanima će sigurno ostati vezan i u starom kraju...

Mike na jednom od svojih predavanja

kotrpnu radu. Kako od jedne priče napraviti sasvim stotu.

Na starim je zasadama smislio, kako se danas kaže, novi model. Osnovao je muzej, naravno, ne klasični, pokrenuo je festival vezan za maritimnu baštinu, pa osnovao nevladinu udrugu, a sve što je radio svodilo se na iskustvo radana na terenu, na očuvanje tradicijskih vještina, promociju maritimnog naslijeđa koje se, eto, vezivalo na hrvatske korijene. Svoj brod i znanje, svoje privatno vlasništvo, stavio je na raspolaganje javnim programima.

- Sve vještine i znanja koja sam stekao od predaka, sve ono duhovno i materijalno, sve to je moralo proći određenu transformaciju i to je bio jedini način da blago prenesem drugima, da ono opstane.

ČIN ZA NAGRADU

Danas na Sveučilištu Washington postoje kolegiji o maritimnoj baštini koje vodi Anthony Michael Vlahovich. Michael je na jednu plovidbu poveo nekoliko profesora, u praksi im pokazao ideju i - na

licu mjesta stvoren je kurikulum za novi sveučilišni kolegij. A sve na generacijskim zasadama sumartinskih Vlahovića, na stoljećima taloženom znanju i vještinama i - starom ribarskom brodu koji je prenamijenjen da bude školski brod.

Michael Vlahovich danas radi sa sveučilištima, za studente organizira četrnaestodnevne plovidbe do Aljaskе. Uče sve: od svakog detalja na brodu i njegova održavanja, do

PRAVAC ALJASKA
Michael radi sa sveučilištima, za studente organizira 14-dnevne plovidbe do Aljaskе. Uče sve: od svakog detalja na brodu i njegova održavanja, do navigacije, orijentacije u prostoru

navigacije, orijentacije u prostoru, promatranja i istraživanja prirode, kuhanja brodske hrane... na kraju studenti dobiju i činove!

- Ali, ja radim i s raznim drugim socijalnim skupinama, s mladima socijalno problematičnog statusa, radim i sa zatvorenicima. Neki zatvorenci sa mnom su radili i po dvije i pol godine naučili vještine koje su im poslije otvorile vrata u svijetu rada. Eto to je moja poruka: kad se

bavimo afirmacijom naslijeđa i njegova prenošenja drugima, važno je uključiti socijalnu zajednicu, ali nadasve - djecu i mlade ljude. Mi radimo i s djecom koja uopće ne žive na moru i malo znaju o pomoračkoj tradiciji - s nama otvore i ta neka nova vrata spoznaja i vještina - kaže Michael.

Mike Vlahovich oduševljen je onim što je vidio u starom kraju. Otkad se rodio "moje" pedesete godine prošlog stoljeća, bio je ovdje još samo jednom, prije 44 godine...

TLILO JE NAKON TRI GODINE...

čna noć

im u mraku, pod okriljem noći, uništavaju imovinu.

Nova Foša konačno je zasjala ljepša i za turiste koji su trebali otkriti taj dio starog Zadra koji je čamio u mraku.

Što se dogodilo, zašto su se svjetla počela gasiti u nizu, na što su nas upozorili korisnici lučice Foša koji su do sada najviše imali problema zbog mraka, a koji su željeli ostati anonimni da im netko "za kaznu" ne uništi brodice? Ukazali su i na manjkavosti u radu: nisko izvedene odvodne plastične cijevi koje se iz razvodnih šahtova spuštaju prema moru pa se za većih plima pune morem, neprecizno salivene razvodne komore kroz koje prolazi voda,

Pregorjele lampe trebale će uskoro zamijeniti

labavo postavljena rasvjetna tijela, raspucale kamene ploče obale i nesanimirane betonske pokrovo po nogostupu, obalu obraslu biljem.

'To je još probni rad'

- Zbog čega ne radi dvadesetak novopostavljenih LED svjetlosnih tijela u Foši, što smo utvrdili obilaskom tog dijela obale? - pitali smo Upravni odjel za komunalne djelatnosti Grada Zadra.

- U tijeku je probni rad rasvjete u Foši te se ona svakodnevno prati i kontrolira kako bi se uočile i uklonile eventualne nepravilnosti u radu. Ugrađeni šahtovi nisu vodonepropusni niti je to njihova funkcija. Tzv. nepreciznost kod rasvjetnih tijela uvjetovana je kvalitetom podloge. Šahtovi su napravljeni s drenažom, tako da voda koja uđe u njih može i izići. Svjetiljke su "bazenske" lampe ko-

Odlomljen balkon na bedemu

●● Kao da je malo problema u Foši, zbog dugotrajnog neodržavanja u ponedjeljak se odlomio i komad jednog od triju starih balkona na bedemu iznad lučice.

Na svu sreću, ozlijeđenih nije bilo, a na mjesto događaja stigao je i komunalni redar, koji je trakama ogradio taj dio obale. Klimavi balkoni godinama prijete građanima. Po mišljenju konzervatora, trebalo bi ih ukloniti, no vlasnici stanova još prije dvije godine nisu htjeli pristati da se balkoni uklone ako se ne uredi i pročelje bedema. Prema troškovniku, uklanjanje balkona i sanacija pročelja stajalo bi oko 350 tisuća kuna, ali zbog nedostatka novca dosad se nije učinilo ništa.

je su vodonepropusne, a inoks, od kojega su izrađene, kvalitete je koja je otporna na more - kazali su iz gradske uprave.

Radove je obavljala tvrtka "Locum" d.o.o., koja za Grad Zadar obavlja poslove održavanja javne rasvjete u Zoni I. Radovi su koštali 2.494.347 kuna. Nadzor je obavio pro-

jektant rasvjete u Foši Duško Kuzmanić, iz tvrtke TIM INC.

- Budući da je rasvjeta u fazi probnog rada, svi eventualni popravci i intervencije neće se posebno plaćati, nego ih je izvoditelj dužan ukloniti o svojem trošku - zaključili su u Upravnom odboru za komunalne djelatnosti.

M. KALAJŽIĆ